

Övergripande handlingsplan för barn och ungdomars inflytande i Strängnäs kommun

Bakgrund och styrdokument

Sverige ratificerade konventionen om barns rättigheter 1989 utan reservation på någon punkt. Syftet är bl a att ha ett barnperspektiv i alla beslut som rör barn. Av de viktigaste grundpelarna som regeringen lyfter fram finns:

- artikel 3: Barnets bästa skall vara vägledande vid allt beslutsfattande som rör barn och unga
- artikel 12: Barn och unga skall ges möjlighet att framföra och få respekt för sina åsikter i frågor som berör dem.

Andra svenska lagar som ger vissa formella rättigheter till inflytande är kommunallagen, skollagen, plan- och bygglagen, arbetsmiljölagen, miljöbalken och socialtjänstlagen. I förskola och skola regleras dessutom barns och ungas inflytande och demokratifostran i läroplaner och kursplaner.

Regeringen har i sin strategi (skr 2003/04:47 *Utveckling av den nationella strategin för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter*) påtalat att kommuner bör inrätta ett system för att kunna följa hur barnets bästa förverkligas i det kommunala arbetet.

- 1996 beslutade Strängnäs kommunfullmäktige att arbeta utifrån barnkonventionen.
- 1998 beslutades att ett barn- och ungdomsbokslut ska sammanställas årligen.
- 2002 beslutades att bokslutet skall genomföras enligt Buffs delaktighetstrappa

Strängnäs kommuns modell för ungas inflytande

Barn och ungdomar i Strängnäs kommun skall ha inflytande på sin utbildning, på sin arbetsmiljö, på skolan som organisation och på samhällsfrågor.

Organisation för inflytande över utbildnings och arbetsmiljöfrågor

Det åligger varje lärare att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med sina elever. Läraren har det största ansvaret för att elevernas rätt till inflytande på utbildningen genomförs. Rektor har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas samt för att skolans arbetsmiljö utformas så att eleverna får god tillgång till handledning, läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper. I arbetsmiljölagen garanteras elevernas rätt till elevskyddsombud. Eleverna skall även ha inflytande på skolans likabehandlingsplan.

Elevråd

Elevråd ska finnas på varje skola. Rektor ansvarar för elevrådets organisation. Mötena ska vara schemalagda och med dagordning. Ett vuxenstöd ska finnas för elevrådet. Kontaktpersonen/vuxenstödet informerar om elevrådsarbetet på personalträffar. Varje skola ska arbeta aktivt för att höja elevrådets status och att se till att elever har inflytande över såväl sin utbildning som sin arbetsmiljö (både fysiskt och psykiskt) samt över skolan som organisation och över samhällsfrågor enligt barnkonventionen.

Klassråd

Klassråd ska finnas i varje klass. Rektor ansvarar för klassrådets organisation. Mötena ska vara schemalagda med dagordning. Klassläraren ansvarar för att aktuella frågor förs fram till elevrådet. Klassråden ska också arbeta med ex aktuella pedagogiska frågor som mål, läxor, lärande och utvärdering.

Föräldraråd i förskolan

Betydelsefullt är att föräldrarepresentanter kan tillföra barnperspektivet belyst i förhållande till förskolans perspektiv.

Kontaktperson/vuxenstöd

Det är betydelsefullt att elevråden har en kontaktperson som samordnar frågor från klassråd till elevråd. Frågor från kommunens övriga verksamheter går genom kontaktpersonen till elevrådet. Kontaktpersonen blir även Buff-samordnarens kontakt på skolan

Organisation för inflytande över samhällsfrågor

Buff

Strängnäs kommun har sedan 1999 utarbetat former för att utveckla barns- och ungdomars inflytande på den kommunala beslutsprocessen genom tex. referensgrupper av barn på tidiga skolan och samverkan av elevråd på senare skolan. Den övergripande benämningen som rör barn och ungdomars inflytande kallas för Buff , barn och ungdomars framtidsfrågor. För att nå ut till samtliga barn och ungdomar är skolan och fritidsgården viktiga för att få modellen att fungera. Användningen av skolans organisation med klassråd och elevråd som remissinstanser för det kommunala arbetet/den kommunala beslutsprocessen och engagemanget för att stärka elevernas inflytande i sitt skolarbete och lärande är två spår som kan gå hand i hand.

Barn- och ungdomskongress

Två gånger per år bjuds samtliga elevråd in för att tillsammans med politiker och tjänstemän diskutera aktuella kommun-, samhälls- och skolfrågor och få en överblick över det som händer i kommunen.

Barnens Mötesplats

Tidigareskolans elevråd inbjuds minst en gång per år till ett informellt möte med kommunalrådet, oppositionsrådet och gruppledarna för att diskutera aktuella frågor, på barnens villkor.

Mötet sker under trädet vid Multeum, enligt FN i Nairobi's rekommendationer.

Buff-samordnare

Betydelsefullt är att en person på varje kontor har den kompetens som behövs för att uppmärksamma barnperspektivet på de beslut som tas. På varje kontor utses en Buff-samordnare. Buff-samordnaren ansvarar för olika tidigareskolor och har regelbunden kontakt med skolorna.

Samverkan mellan Buff-samordnarna gör att kommunens frågor hanteras på ett likvärdigt sätt gentemot barn och unga.

Efo

Senareskolornas elevråd träffas regelbundet under läsåret med ansvarig Buff-samordnare i Efo, som är en förkortning av "Elevernas framtidsorganisation".

Ungdomsrådet

Ungdomsrådet består av valda representanter från kommunens alla senareskolor, gymnasier och fritidsgårdar. Ungdomsrådet stöttas av en samordnare.

Arbetsgång för inflytande i skolan med samhällsfrågor.

Inför ett nämndbeslut som berör unga vänder sig kontorets handläggare till *Buff-samordnaren* och/eller *Ungdomsrådet*. Handläggaren på *kontoret* redogör kort för ärendet. Buff-samordnaren skickar ärendet vidare till kontaktlärarna på aktuella skolor. Elevråden diskuterar om frågan är en fråga för klassråden eller om det är en fråga som elevrådet kan svara på direkt. Kontaktläraren skickar synpunkterna tillbaka till Buff-samordnaren som gör en sammanställning över inkomna synpunkter. I de fall synpunkterna leder till en barnkonsekvensanalys ansvarar Buff-samordnaren för framtagande av en sådan handling. Ärendet går till handläggaren för beslut i nämnd.

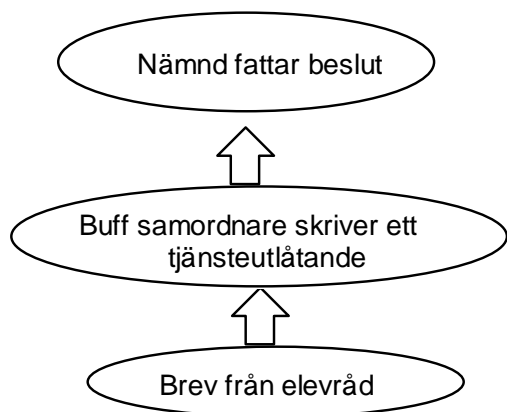
Arbetsgången för förskolan är densamma, skillnaden är att förskolerådet kan ta initiativ till en fråga eller får information om förslag till beslut.

När ett ärende går till Ungdomsrådet avgör Ungdomsrådet om ärendet behöver skickas ut till berörda barn och ungdomar, elevråd, organisationer, föreningar m.m eller om Ungdomsrådet kan hantera frågan. Ungdomsrådet skickar sina synpunkter till handläggaren.

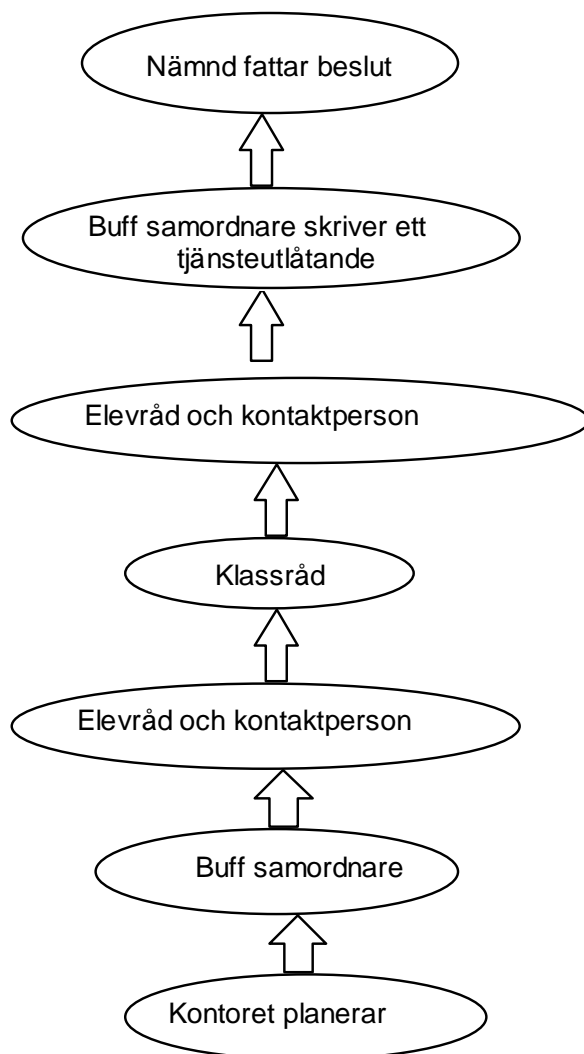
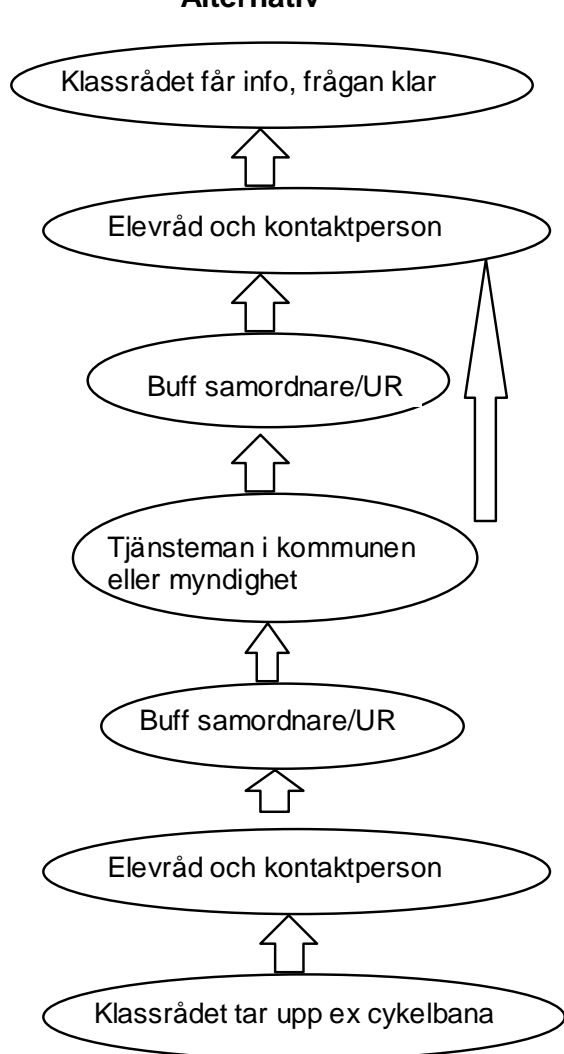
De frågor som väcks på skolornas klassråd hanteras på liknande sätt.

De frågor som är rena förskole/skolfrågor diskuteras av skolledning och skolråd eller föräldrastyrelse. Detta är skolans inre arbete.

Förslag till arbetsgång för inflytande i skolan med samhällsfrågor

Alternativ

För att samtlig personal inom förskola/skola skall kunna utveckla inflytandet i verksamheten, bör kompetensutveckling erbjudas.

Utvärdering av barn- och ungdomars inflytande redovisas varje år i ett barn- och ungdomsbokslut för Strängnäs kommun, enligt inflytandetrappan. Se bilaga

***Handlingsplanen bygger på värdet av att
barn och ungdomar ska ha inflytande därför att:***

Det är en rättighet

Det är bra för barnen

Det är bra för besluten

Det är bra för samhället

Antaget av Kommunfullmäktige 2006-12-18